

Bava Metzia chapter 2

Source Sheet by Robert Dobrusin

Bava Metzia 21a

בבא מציעא כ"א א

מתני' אלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז
אלו מציאות שלו מצא פירות מפוזרין מעות
מפוזרות כריכות ברשות הרבים ועגולי
דבילה ככרות של נחתום מחרוזות של דגים
וחתיכות של בשר וגיזי צמר הלקוחין
ממדינתן ואניצי פשתן ולשונות של ארגמן
הרי אלו שלו דברי רבי מאיר ר' יהודה
אומר כל שיש בו שינוי חייב להכריז כיצד
מצא עגול ובתוכו חרס ככר ובתוכו מעות
רבי שמעון בן אלעזר אומר כל כלי
אנפוריא אין חייב להכריז: גמי מצא פירות
מפוזרין וכמה? א"ר יצחק קב בארבע אמות
היכי דמי? אי דרך נפילה אפילו טובא נמי.
ואי דרך הינוח אפילו בציר מהכי נמי לא.
א"ר עוקבא בר חמא במכנשתא דבי דרי
עסקינן קב בארבע אמות דנפיש טרחייהו
לא טרח איניש ולא הדר אתי ושקיל להו
אפקורי מפקר להו בציר מהכי טרח והדר
אתי ושקיל להו ולא מפקר להו בעי רבי
ירמיה חצי קב בשתי אמות מהו קב בארבע
אמות טעמא מאי? משום דנפיש טרחייהו חצי
קב בשתי אמות כיון דלא נפיש טרחייהו לא
מפקר להו, או דלמא משום דלא חשיבי וחצי
קב בשתי אמות כיון דלא חשיבי מפקר להו.
קביים בשמונה אמות מהו קב בארבע אמות

טעמא מאי משום דנפיש טרחייהו וכ"ש
 קביים בשמונה אמות כיון דנפישא טרחייהו
 טפי מפקר להו, או דלמא משום דלא חשיבי
 וקביים בשמונה אמות כיון דחשיבי לא
 מפקר להו, קב שומשמין בארבע אמות מהו?
 קב בארבע אמות טעמא מאי? משום דלא
 חשיבי ושומשמין כיון דחשיבי לא מפקר
 להו, או דלמא משום דנפיש טרחייהו וכ"ש
 שומשמין כיון דנפיש טרחייהו טפי מפקר
 להו, קב תמרי בארבע אמות, קב רמוני
 בארבע אמות מהו? קב בארבע אמות טעמא
 מאי? משום דלא חשיבי קב תמרי בארבע
 אמות קב רמוני בארבע אמות נמי כיון דלא
 חשיבי מפקר להו, או דלמא משום דנפישא
 טרחייהו וקב תמרי בארבע אמות וקב רמוני
 בארבע אמות כיון דלא נפיש טרחייהו לא
 מפקר להו מאי? תיקו, איתמר

Bava Metzia 21b

:eilc'
 Abandonment

בבא מציעא כ"א ב

יאוש שלא מדעת אביי אמר לא הוי יאוש
 ורבא אמר הוי יאוש, בדבר שיש בו סימן
 כולי עלמא לא פליגי דלא הוי יאוש, ואף על
 גב דשמעיניה דמיאש לסוף לא הוי יאוש
 דכי אתא לידיה באיסורא הוא דאתא לידיה
 דלכי ידע דנפל מיניה לא מיאש, מימר אמר:
 "סימנא אית לי בגויה יהבנא סימנא ושקילנא
 ליה, בזוטו של ים ובשלוליתו של נהר אע"ג
 דאית ביה סימן רחמנא שרייה כדבעינן
 למימר לקמן, כי פליגי בדבר שאין בו סימן,
 אביי אמר, לא הוי יאוש דהא לא ידע דנפל
 מיניה. רבא אמר, הוי יאוש דלכי ידע דנפל
 מיניה מיאש מימר אמר סימנא לית לי
 בגויה מהשתא הוא דמיאש, (סימן פמג"ש
 ממוקט"י ככסע"ז) תא שמע פירות מפוזרין
 הא לא ידע דנפל מיניה, הא אמר רב עוקבא
 בר חמא הכא במכנשתא דביזרי עסקינן
 דאבידה מדעת היא, ת"ש מעות מפוזרות

הרי אלו שלו אמאָלָהּ הא לא ידע דנפל מיניה
התם נמי כדרבי יצחק דאמר אדם עשוי
למשמש בכיסו בכל שעה ושעה הכא נמי
אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה,
ת"ש עיגולי דבילה וככרות של נחתום הרי
אלו שלו אמאָלָהּ והא לא ידע דנפל מיניה
התם נמי אגב דיקירי מידע ידע בהוּת"ש
ולשונות של ארגמן הרי אלו שלו ואמאָלָהּ הא
לא ידע דנפל מיניה התם נמי אגב דחשיבי
משמושי ממשמש בהו וכדרבי יצחק ת"ש
המוצא מעות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות
ובכל מקום שהרבים מצויין שם הרי אלו
שלו מפני שהבעלים מתיאשין מהן והא לא
ידע דנפל מיניה? אומר רבי יצחק אדם עשוי
למשמש בכיסו בכל שעה, ת"ש מאימתי כל
אדם מותרים בלקט? משילכו בה הנמושות
ואמרינן מאי נמושות וא"ר יוחנן סבי דאזלי
אתיגרא ריש לקיש אמר לקוטי בתר לקוטי
ואמאי נהי דעניי דהכא מיאשי איכא עניי
בדוכתא אחריתא דלא מיאשי אמרי כיון
דאיכא עניי הכא הנך מעיקרא איאוש
מיאש ואמרי עניי דהתם מלקטי ליה. ת"ש
קציעות בדרך ואפילו בצד שדה קציעות וכן
תאנה הנוטה לדרך ומצא תאנים תחתיה
מותרות משום גזל ופטורות מן המעשר
בזיתים ובחרובים אסור בשלמא רישא
לאביי. לא קשיא אגב דחשיבי ממשמש בהו
תאנה נמי מידע ידיע דנתרא אלא סיפא
לרבא קשיא דקתני בזיתים ובחרובים אסור
אמר רבי אבהו שאני זית הואיל וחזותו
מוכיח עליו, ואע"ג דנתרין זיתי מידע ידיע
דוכתא דאיניש איניש, הוא אי הכי אפילו
רישא נמי אמר רב פפא תאנה עם נפילתה
נמאסת תא שמע הגנב שנטל מזה ונתן לזה
וכן גזלן שנטל מזה ונתן לזה

Bava Metzia Chapter 2 Continued

Source Sheet by Robert Dobrusin

[More info >](#)

Bava Metzia 22a

בבא מציעא כ"ב א

וכן ירדן שנטל מזה ונתן לזה מה שנטל נטל ומה שננתן נתן בשלמא גזלן וירדן דקא חזי להו ומיאש אלא גנב מי קא חזי ליה דמיאש תרגמה רב פפא בלסטים מזוין אי הכי היינו גזלן תרי גווני גזלן ת"ש שטף נהר קוריו עציו ואבניו ונתנו בתוך שדה חבירו הרי אלו שלו מפני שנתיאשו הבעלים טעמא דנתיאשו הבעלים הא סתמא לא הכא במאי עסקינן כשיכול להציל אי הכי אימא סיפא אם היו הבעלים מרדפין אחריהם חייב להחזיר אי ביכולין להציל מאי אריא מרדפין אפילו אין מרדפין נמי הכא במאי עסקינן ביכולין להציל על ידי הדחק מרדפין לא אייאוש אין מרדפין אייאושי מיאש ת"ש כיצד אמרו התורם שלא מדעת תרומתו תרומה הרי שירד לתוך שדה חבירו וליקט ותרם שלא ברשות אם חושש משום גזל אין תרומתו תרומה ואם לאו תרומתו תרומה ומנין הוא יודע אם חושש משום גזל ואם לאו הרי שבא בעל הבית ומצאו ואמר לו כלך אצל יפות אם נמצאו יפות מהן תרומתו תרומה ואם לאו אין תרומתו תרומה ליקטו הבעלים והוסיפו עליהן בין כך ובין כך תרומתו תרומה וכי נמצאו יפות מהן תרומתו תרומה אמאי בעידנא דתרם הא לא הוה ידע תרגמה רבא אליבא דאביי דשויה שליח ה"נ מסתברא דאי ס"ד דלא שוויה שליח מי הויא תרומתו תרומה והא אתם (במדבר יח, כח) גם אתם אמר רחמנא לרבות שלוחכם מה אתם לדעתכם אף שלוחכם לדעתכם אלא הכא במאי עסקינן כגון דשויה שליח וא"ל זיל תרום ולא א"ל תרום מהני וסתמיה דבעל הבית כי תרום מבינונית הוא תרום ואזל איהו ותרם מיפות ובא בעל הבית ומצאו וא"ל כלך אצל יפות אם נמצאו יפות מהן תרומתו תרומה ואם לאו אין תרומתו

תרומה אמימר ומר זוטרא ורב אשי אקלעו
 לבוסתנא דמרי בר איסק אייתי אריסיה תמרי
 ורימוני ושדא קמייהו אמימר ורב אשי אכלי מר
 זוטרא לא אכיל אדהכי אתא מרי בר איסק
 אשכחינהו וא"ל לאריסיה אמאי לא אייתית להו
 לרבנן מהנך שפירתא אמרו ליה אמימר ורב אשי
 למר זוטרא השתא אמאי לא אכיל מר והתניא
 אם נמצאו יפות מהן תרומתו תרומה אמר להו
 הכי אמר רבא לא אמרו כלך אצל יפות אלא
 לענין תרומה בלבד משום דמצוה הוא וניחא ליה
 אבל הכא משום כסיפותא הוא דאמר הכי תא
 שמע עודהו הטל עליהן ושמח הרי זה (ויקרא
 יא, לח) בכי יותן נגבו אף על פי ששמח

Bava Metzia 22b

בבא מציעא כ"ב ב

אינן בכי יותן טעמא מאי לאו משום דלא אמרינן
 כיון דאיגלאי מילתא דהשתא ניחא ליה מעיקרא
 נמי ניחא ליה שאני התם דכתיב כי יתן עד שיתן
 אי הכי רישא נמי התם כדרב פפא דרב פפא רמי
 כתיב כי יתן וקרינן כי יותן הא כיצד בעינן כי
 יותן דומיא דכי יתן מה יתן לדעת אף כי יותן נמי
 לדעת ת"ש דא"ר יוחנן משום רבי ישמעאל בן
 יהוצדק מנין לאבידה ששטפה נהר שהיא מותרת
 דכתיב (דברים כב, ג) וכן תעשה לחמורו וכן
 תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל אבידת אחיך
 אשר תאבד ממנו ומצאתה מי שאבודה הימנו
 ומצויה אצל כל אדם יצאתה זו שאבודה ממנו
 ואינה מצויה אצל כל אדם ואיסורא דומיא
 דהיתירא מה היתירא בין דאית בה סימן ובין
 דלית בה סימן שרא אף איסורא בין דאית בה
 סימן ובין דלית בה סימן אסורה תיובתא דרבא
 תיובתא והלכתא כוותיה דאביי ביע"ל קג"ם א"ל
 רב אחא בריה דרבא לרב אשי וכי מאחר
 דאיתותב רבא הני תמרי דזיקא היכי אכלינן להו
 אמר ליה כיון דאיכא שקצים ורמשים דקא אכלי
 להו מעיקרא יאשי מיאש מנייהו יתמי דלאו בני
 מחילה נינהו מאי אמר ליה באגא בארעא דיתמי
 לא מחזקינן מוחזק ועומד מאי כרכתא מאי אמר
 ליה אסירן: כריכות ברה"ר הרי אלו שלו: אמר
 רבה ואפילו בדבר שיש בו סימן אלמא קסבר
 רבה סימן העשוי לידרס לא הוי סימן רבא אמר
 לא שנו אלא בדבר שאין בו סימן אבל בדבר

שיש בו סימן חייב להכריז אלמא קסבר רבא
 סימן העשוי לידרס הוי סימן ואיכא דמתני להא
 שמעתא באנפי נפשה סימן העשוי לידרס רבה
 אמר לא הוי סימן ורבא אמר הוי סימן תנן
 כריכות ברה"ר הרי אלו שלו ברה"י נוטל
 ומכריז ה"ד אי דלית בהו סימן ברה"י מאי
 מכריז אלא לאו דאית בהו סימן וקתני ברה"ר
 הרי אלו שלו אלמא סימן העשוי לידרס לא הוי
 סימן תיובתא דרבא אמר לך רבא לעולם דלית
 בהו סימן ודקא אמרת ברה"י מאי מכריז מכריז
 מקום ורבה אמר מקום לא הוי סימן דאיתמר
 מקום רבה אמר לא הוי סימן ורבא אמר הוי
 סימן ת"ש כריכות ברה"ר הרי אלו שלו ברה"י
 נוטל ומכריז והאלומות בין ברה"ר ובין ברה"י
 נוטל ומכריז רבה היכי מתרץ לה ורבא היכי
 מתרץ לה רבה מתרץ לטעמיה בסימן ורבא
 מתרץ לטעמיה במקום רבה מתרץ לטעמיה
 בסימן כריכות ברשות הרבים הרי אלו שלו
 משום

Bava Metzia 23a

בבא מציעא כ"ג א

דמדרסא ברשות היחיד נוטל ומכריז דלא
 מדרסא והאלומות בין ברשות הרבים ובין
 ברה"י נוטל ומכריז כיון דגביהן לא מדרסא
 ורבא מתרץ לטעמיה במקום כריכות ברה"ר הרי
 אלו שלו דמינשתפא ברה"י חייב להכריז דלא
 מינשתפא והאלומות בין ברה"ר ובין ברה"י
 נוטל ומכריז כיון דיקירי לא מינשתפא ת"ש
 ככרות של נחתום הרי אלו שלו הא של בעל
 הבית חייב להכריז של בעל הבית מאי טעמא
 כיון דאית בהו סימן דמידע ידיע רפתא דאיניש
 איניש הוא ולא שנא רשות הרבים ולא שנא
 רשות היחיד נוטל ומכריז אלמא סימן העשוי
 לידרס הוי סימן תיובתא דרבא אמר לך רבה
 התם היינו טעמא משום דאין מעבירין על
 האוכלין והא איכא נכרים נכרים חיישי לכשפים
 והאיכא בהמה וכלבים באתרא דלא שכיחי
 בהמה וכלבים לימא כתנאי ר"י אומר כל דבר
 שיש בו שינוי חייב להכריז כיצד מצא עיגול
 ובתוכו חרס ככר ובתוכו מעות מכלל דתנא קמא
 סבר הרי אלו שלו סברוה דכולי עלמא סימן
 הבא מאיליו הוי סימן ומעבירין על האוכלין מאי

לאו בסימן העשוי לידרס קא מיפלגי מר סבר לא
הוי סימן ומר סבר הוי סימן אמר רב זביד
משמיה דרבא אי ס"ד דקא סבר תנא קמא סימן
העשוי לידרס לא הוי סימן ומעבירין על האוכלין
ככרות של בעל הבית ברה"ר אמאי מכריז אלא
אמר רב זביד משמיה דרבא דכולי עלמא סברי
סימן העשוי לידרס הוי סימן ומעבירין על
האוכלין והכא בסימן הבא מאיליו קא מיפלגי
דתנא קמא סבר סימן הבא מאיליו לא הוי סימן
ור"י סבר הוי סימן ורבה אמר לך דכ"ע סימן
העשוי לידרס לא הוי סימן ואין מעבירין על
האוכלין והכא בסימן הבא מאיליו קמיפלגי ת"ק
סבר לא הוי סימן ור"י סבר הוי סימן איכא
דאמרי סבריה דכ"ע סימן הבא מאיליו הוי סימן
וסימן העשוי לידרס לא הוי סימן מאי לאו
במעבירין על האוכלין קא מיפלגי דמר סבר
מעבירין ומר סבר אין מעבירין אמר רב זביד
משמיה דרבא אי ס"ד סבר ת"ק סימן העשוי
לידרס לא הוי סימן ומעבירין על האוכלין
ככרות של בעל הבית ברה"ר אמאי מכריז אלא
אמר רב זביד משמיה דרבא דכולי עלמא סברי
סימן העשוי לידרס הוי סימן ומעבירין על
האוכלין והכא בסימן הבא מאיליו קא מיפלגי
דתנא קמא סבר סימן הבא מאיליו לא הוי סימן
ור"י סבר הוי סימן ורבה אמר לך דכולי עלמא
סימן העשוי לידרס לא הוי סימן ואין מעבירין
על האוכלין והכא בסימן הבא מאיליו קא מיפלגי
תנא קמא סבר סימן הבא מאיליו לא הוי סימן
ור"י סבר הוי סימן אמר רב זביד משמיה דרבא
כללא דאבידתא כיון דאמר ווי לה לחסרון כיס
מיאש ליה מינה ואמר רב זביד משמיה דרבא
הלכתא כריכות ברשות הרבים הרי אלו שלו
ברשות היחיד אי דרך נפילה הרי אלו שלו אי
דרך הנחה נוטל ומכריז וזה בדבר שאין בו
סימן אבל בדבר שיש בו סימן לא שנא ברה"ר
ולא שנא ברשות היחיד בין דרך נפילה ובין דרך
הנחה חייב להכריז

